

* K R - 1 2 5 9 - 1 2 7 9 *

KR-1259-1279 Seat No. _____

B. A. (Sem. I) Examination

November / December - 2017

Gujarati : E.O. - 105

(૧) સા.કૃતિનો અભ્યાસ - શ્રેષ્ઠ હાસ્ય રચનાઓ - વિનોદ ભટ્ટ

(Old Course)

(૨) સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ (ઝવેરચંદ મેઘાણી)

(માણસાઈના દીવા ૧ થી ૧૭ પ્રકરણો)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

(૧) સા.કૃતિનો અભ્યાસ - શ્રેષ્ઠ હાસ્ય રચનાઓ - વિનોદ ભટ્ટ

(Old Course)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ વિનોદ ભટ્ટના સર્જક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૧ વિનોદ ભટ્ટના જીવન-કવનનો પરિચય આપો. ૧૪

૨ 'શ્રેષ્ઠ હાસ્ય રચનાઓ'ને ધ્યાને રાખી હાસ્યકાર વિનોદ ભટ્ટની ૧૪

વિશેષતાઓ જણાવો.

અથવા

૨ 'શ્રેષ્ઠ હાસ્ય રચનાઓ'નું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

- ૩ ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
- (૧) જ્યોતિન્દ્ર દવેનું રેખાચિત્ર.
 - (૨) 'શ્રેષ્ઠ હાસ્ય રચનાઓ'ની ભાષાશૈલી
 - (૩) ચંદ્રવદન મહેતાનું રેખાચિત્ર
 - (૪) 'મોડર્ન મેઘદૂત'માં વ્યંગ્ય-કટાક્ષ.
- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે રચનાઓનો આસ્વાદ કરાવો : ૧૪
- (૧) યુધિષ્ઠિર
 - (૨) મહમદ તઘલખ
 - (૩) એક શિક્ષકની પ્રેમપત્ર
 - (૪) સમાજવાદી ફ્લેટ.
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો : ૧૪
- (૧) નિબંધના મુખ્ય કેટલા પ્રકારો છે ?
 - (૨) વિનોદ ભટ્ટનાં કોઈ પણ બે પુસ્તકોનાં નામો આપો.
 - (૩) યુધિષ્ઠિરની સાર્થકલ કઈ રીતે જમીન ઉપર ચાલવા લાગી ?
 - (૪) અર્જુનની સમસ્યા સાંભળીને શ્રીકૃષ્ણ શો જવાબ આપે છે ?
 - (૫) કોઈ પણ ત્રણ હાસ્યનિબંધકારોનાં નામો આપો.
 - (૬) વિનોદ ભટ્ટનો જન્મ કઈ સાલમાં થયો હતો ?
 - (૭) 'એક શોકસભાનો અહેવાલ'માં કોની શોકસભાનો અહેવાલ આપવામાં આવ્યો છે ?
 - (૮) પક્ષના વિરહમાં નાયિકા શું ખાય છે ?
 - (૯) જ્યોતિન્દ્ર દવેએ કઈ ચાલાકીથી પેલા વિદ્યાર્થીને હસાવ્યો ?
 - (૧૦) સમયનો પાબંદ શિક્ષક પ્રેમપત્રમાં કયાં દૃષ્ટાંતો આપે છે ?
 - (૧૧) શાંતિલાલ કયા વર્ગના પ્રતિનિધિત્વ છે ?
 - (૧૨) હળવા નિબંધ માટે કયો શબ્દ વપરાય છે ?

(૨) સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ (ઝવેરચંદ મેઘાણી)
 (ભાષાસાઈના દીવા ૧ થી ૧૭ પ્રકરણો)
 (New Course)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ સર્જક તરીકે ઝવેરચંદ મેઘાણીને ઘડનારાં પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૪
 અથવા
- ૧ સર્જક ઝવેરચંદ મેઘાણીનું સમગ્ર સાહિત્યિક પ્રદાન મૂલવો. ૧૪
- ૨ 'ભાષાસાઈના દીવા' (પ્રસંગ ૧ થી ૧૭) ની સમગ્રલક્ષી ચર્ચા કરો. ૧૪
 અથવા
- ૨ 'ભાષાસાઈના દીવા' (પ્રસંગ ૧ થી ૧૭) ને નજર સમક્ષ રાખી ૧૪
 મેઘાણીની સર્જનાત્મક વિશેષતાઓ જણાવો.
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રસંગની રસલક્ષી ચર્ચા કરો : ૧૪
 (૧) 'હરાયું ઢોર'
 (૨) 'હાજરી'
 (૩) 'મારાં સ્વજનો'
- ૪ ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
 (૧) 'ભાષાસાઈના દીવા' શીર્ષકની યથાર્થતા.
 (૨) રવિશંકર મહારાજની સેવાભાવના
 (૩) 'ભાષાસાઈના દીવા'ની ભાષાશૈલી.
 (૪) 'બાબર દેવા' પ્રસંગની ચર્ચા કરો.

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : ૧૪

- (૧) મેઘાણીનું જન્મવર્ષ તથા જન્મસ્થળ જણાવો.
- (૨) જીવનકથા એટલે શું ? સમજાવો.
- (૩) મેઘાણીનાં કોઈ પણ ત્રણ પુસ્તકોનાં નામો આપો.
- (૪) મેઘાણી પોતાને પહાડનું બાળક કેમ કહે છે ?
- (૫) બાબર દેવાએ મુખીને શા માટે મારી નાખ્યો ?
- (૬) 'કોણ ચોર ? કોણ શાહુકાર' પ્રકરણની મુખ્ય સમસ્યા જણાવો.
- (૭) 'માણસાઈના દીવા'માંથી તમને કયું પ્રકરણ શ્રેષ્ઠ લાગ્યું ?
શા માટે ?
- (૮) જીવીના પતિનું શું નામ હતું ? આ પાત્ર કયા પ્રસંગમાં આવે છે ?
- (૯) કાકાસાહેબ 'માણસાઈના દીવા'ને સંસ્કૃતિ સુધારનો દસ્તાવેજ શા માટે કહે છે ?
- (૧૦) મોતી બારૈયાના પાત્રના ગુણો જણાવો.
- (૧૧) 'માણસાઈના દીવા' માં કયું પાત્ર કેન્દ્રસ્થાને છે ?
- (૧૨) રવિશંકર મહારાજના વ્યક્તિત્વના ગુણો ટૂંકમાં જણાવો.